

אוצר נחמד

כולל

אגרות יקרות מאת חכמי ומננו

בעניין האמונה והחכמה

אשר אסף וקצת

המציא לאור

יצחק בלומענפעלד.

מחברת שלישית.

ווינן, תר"ך.

פערלאג פאן ישראָל קנעפלמאכער אונד זאגהנע

(פֿאַראַהער אַנטָאנָן עוּלָעָר פֿאַן שְׁמִידָן).

ויטנשטיינטער גאנזעס 495.

OZAR NECHMAD.

Briefe und Abhandlungen

jüdische Literatur betreffend

von den

bekanntesten jüdischen Gelehrten.

Herausgegeben

von

Ignaz Blumenfeld.

Dritter Jahrgang.

Wien, 1860.

Verlag von J. Knöpflmacher & Söhne.

(Vorher Anton Ebler von Schmid.)

Seitenstättengasse Nr. 495.

מכנס פאמלט זה (פ"ג ק"י ג"ט) : "ומוועל כי כל מס תלמידים תליז נעניין זה
ונילס ומקלה לו מולך לנעלס ומתקבַּת לו ינאל עטנו לו כי זל מזט נעניין
כענילס כו זא. סנוואס ית' וימעלס סמקייס לו טסוח עותס סכל ולט נטול עתס
ונלט אקלס ולט מוס טטומל צו. טנלה טכבל נכל וננגן ונכנן". (כלט ס' מוקד סי'ס
כלט"ג טכל כו'יל לטלוכ במקבם כמפורקם מונק ק"י י"ד י"ט ק"ב ג"ז). —

וועטס ידילע, לאס. נוגע בעניינין, לאס. טפֿלַּס. סכינומען, מְקֻסָּה, לוֹתָן, טְלוּלָּס. וְסִכְמֵן
ענמי יונזון, לאס. פּוֹסִיָּה, לאַקְצָעַן, סְקָלִילִיס. וְמַעֲלָטַן, כְּמַקְפּוֹלֶהָן, גַּעֲטִיכְיָה, מַטְבָּעָהָן, וְמַמְמָךְ
זַוְּסָלָהָן, זַוְּסָמָתָהָן, חַגְּיָהָן, בְּסָמָעָהָן, צַוְּעָדָהָן, צַוְּעָדָהָן, צַוְּעָדָהָן
פְּלַמְנְקְפּוֹלֶתָהָן, עַלְּכָמְיִין, צַמְלָסָהָן, מְלַכְסָוָן, מְלַכְרָן, לאַסְקָעָהָן, אַסְעָהָן, אַסְעָהָן
יְלִידָהָן, רְקָאָלָהָן, דְּנָן, שְׁמַעְעָן, קִירְבָּהָיִם.

- 1) ה滿חמל פזה נלו' ילעטַי מוקומו.
- 2) נכ"י, מעלהעט וצפקיקטן ס"כ פג' חווילות אל נכלל זמלהיפס גמלַי ליגינון ול'ן כוֹדוֹם.

2) נכי' מכלעת ונפקיקטן ס'כ פג' חולות אל נחל ומליחס גמל' ליגיון ול' נודוות.

ס' כתובות

- 1) ה滿חמל פזה נלו' ילעטַי מוקומו.
- 2) נכ"י, מעלהעט וצפקיקטן ס"כ פג' חווילות אל נכלל זמלהיפס גמלַי ליגינון ול'ן כוֹדוֹם.

1) הכל"ב ניקול מולס ה' ובמלומו על כטולק (פ' פטף) וכו' הכל"י נחמי (ל' ג') קמילו לך' קדמון וככל"גס כאנטסודה צאנזון עלי' ח'ל' צהנטקה (ופיע' בגלוונטם קלמן'ס) כי לטא צ'ידי ייט צוחט העתקה צ'ינו' מענטסקת פלאג' כטוס ניגר צנעני' געמעןיס גו' הלייל' צטוס הווען' ציפי' זס' כטולומל' למבעים ומלילס' זמק' טיפה' לאט' ולחמאט' פול' טנונ' הפס' מה' דכת' נ'יס' צ'ה' ליכ' איז' היז'ס' נ'ז'ולטס' ופקל' לאנתקס' זס' סכת' וטיזו' זבלו' אלוה' לבטה' וטס' להט'יס' הפליט' קובילו' נפי' טמי' טיט' נ'ז' קומה' הו' הנט'יס' הפליט' נלי' קט''. ר' לחט' האנט'וט' טל' כטוס דזוקעם צעל' הטעינט' 508. 5. 1850. ובדלי' כטוס זאכט' צומצמת' ה' טל' האט'ה' זלעיגל' עלה' 57.

לכל סיביל נר לנצח. סני תפילין: דגמי ענינים משליכת נכסים על מגרב, ניסויים נכשך יתכלל — וכולבו כמייצ' גולגולתי. אונק' כפודה לכל מות בנוולס, נכסים צדושים, ובקנאה טכלי. נדרוך נכללו, וכנכטלטיטם לבס' (פ"ז) כל נוירנטט (פ"ז) יסייעך נורא כתמי אל זמן טיריה קוריאס גומקסין גסט-עטמיעס זטעלץ. כיו' מושמען וכונכטינ' גיגזון גאנטן זיין

סלי נמככל, שלכל' ומפוקפס טהור פיזייל וסומך סבוכט, יקל לחיים בכל' קלותם
טהור, כוח טהור וכח מאייל ומיין קז ומיין אקנש צטנומין, וכל' זולמו כוח כללו
וכוח ילו לחיות, ולל' טטהיט לטס ייכש לעזומן הטלה ולקלחמו בס' כהמו.
ומס' בכת' נט' דל' נט' מיט' נו לטעון טגעnis טאוות. ולכל' מס' בס' סקטן, (1)
לפיו. לס' מומתו כטפל כל' טק' עכלה טהור. מיקוד. לגוטינו. סמנוטלייס
טיכלט סקס, סלי טיעיל גו מס' לוויי ונקלת. קען. להגדיל מס' עבד. מס' גו,
וסק' גס כעיל. עליון כי טמי זקלנו. וכן מעילון נהימליך טלי. כל' מילן זמאנלן
(ג' מ) ; וצפ' גנאל פליין (ג' ג) : המאס כוש פקנית צפני. סק' ס' דל' מעד' לס' יגד'
טצעס וטכלס ווועמלו. כפניך. מטה לומאל נאס. כיינט לייז חס. לעז' וקדול מהל' היל
מגלה, ומי. ליט' לאט' כטומת' כולי. סמי, לין למאל. בי' מ. פלאט' טאוות יש' נו. פקנית
טערון קבלון, פקנית טפוקק. דאנס. כל' מעל'ה, טעווון. טוועס ערונטיכס טל'
ישטלן; קבלון. ביון. אקונל. סונ. ליינו פומק. ויס' מלנטינו טטפלטיס טרול
גנאלן (2) ויט' מפלטיס טהור. מטרכון. וגדלן. סק' ס' לאט' ציאומן טל' יטטלן.
וכוד' געטס. קניגלון. ביון. טקונל זמקיס זזקוט. הו. ליינו פומס' וצפ' לין דוכטין
(ט' ג) קומאל. פנימן. גו. כטומת. צכל' יוס' ליינט' ולכחונ' זכיומין טל' יטטלן. וצ' ג'
דא' ע. מונס' גו' פסקוינן. גטגעיס. טערומיין. טל' מעטיכון. וכן. לייטמוון. פיקוון.
וכמלמוול לה' גנט' היל' טל' טמנותין. כיינו. הומס' טאטמאטין געל'ת'ס זכוון טל'
ייטטלן; סלי זלצ'י. גזומתינו לה' טמננו זאטען. צזול'ת' טום גדו'ה ויקלט' געל' טמו'
בק' מעטיכון טטנו כטס' גנו. כמו. טכטגנו. נעטעל'ה. הנו. גטס' גו'. גטאלט' גטלי'
גדי. קלט': טזיט' לייט' מסיל. צמאלט'טו, צמאלט'טו. טל' סק' ס' טזיט' סטאלט' צנס'
טגע' טניש' זג'ו. צנס' לאט' טטלא; לאט' טט' צקעה טנקטו. קאנלן. גינט'
טלאט' גס' ג', מל'ט'ס' ולו'. צליות' טעל'ה. טכיגס' נס' סק' ס' וטמאלס' סזיט'
טיט' מסיל. צמאלט'טו. סס' כו'ט'ס' למונט'�. עס' סק'ט'וכיס', צלומס' טעה יט'ט'ס' צט'ט'
קול' וטמאלס' למאל' טפנ' יט'ט' וטל' יט'ט' למאל' טפנ' טט'וכיס', צלומס' עס' מל'ט'ס' צט'ט'
יס'ס' וטל' עס' טאנויס' יט'ט', נגאלט' גזומתינו זיט' נואל טיינו. געט' לוס' פקוקוינט'
זוקולט' הומס' צלט'ון. טכינס' צלט'ון. געט' (ט' ג' זט'ט'ס' גדאלט'
סיט') לין. צגאלט' נך', וט'ג' גאלק'ין. כתט': ולפנ' מל'ט'ס' יט'ט' גל' יט'ט' למאל'
טט'וכיס' או כת' טל' לטעיס' הומל' צ'ט' גט'עט' טאנמו' וגמלו' ג', מל'ט'ס' ולו'. צליות'
ליין. לטס' סק' ס' זק'טו. געט'
גט'ט'יס' זג'. וצפ'ק סלק (ק' ג) הומל' כ' טמאל' לאט' זק'טו. געט' געט' געט' געט' געט' געט'
טאנס' צט'ט'ס' דמעות דיווקנו. טל' הצע'ו וטטטק' לטאניס' וטל' טט'ג'ו. געט' געט' געט'
וון. טט'ניש' וטימכס' צט'ט'ל'יט'ן. וטל' טט'ניש' עליין. יט'ט' צט' קול' וטמאלס' סזיט' זג'ו'.
וועטט'ס' לין. גנו. גומט' על' גילק'ט' טל' גאלט' גט'ט' נט'ל'ונ'ו עקל'. וכן. גזומתינו
טטי'ו. כט'ל' למאל'ו צו' מל'ט'ס' עס' כו'ט'ס' טל' טט'ט'ס' צק'פ'ל'יס' צט'ט'ו'ונ'ו'
דא'ל' טל' טט'ט'ון. היל' יס'וט' עלי'ו. גט'ט'ט' טל' טט'ט'ט' צט'ט'ט'ט' צט'ט'ט'ט' צט'ט'ט'
טל' טל'מו'ל'נו. צעט'יכס' היל' קו'ט'יכ'ין. (3)

¹) על זה ננוו כוכב פקלחיס (המקול פכומל קי' ג"ט).
²) בלחן חילזון בז"ג לא הבהיר דלאה בלען דהנישׂוּת דהענין דהנישׂוּת.

2) כלה חולגות למ"י נחמקס באלך פלו' גאנעכומיו כי' מיל'

1) כ"כ נס נפטרת כ"י קמל סלמנון חצאל צ"י.

(2) מיכל זק' סקיליס קי' קל"ז, פמ"ע, מק"ט.

1) לחתה מה פכטנקי לנטענלה, נמיין 66

1) כל כב' נוכחים לרגו מונחים מיטרויים וטראומטים ומשמעותם בלה-אדרת

2) כל זה ליט' נספליינו.

(3) קולק' סכנת חיל זכל נושא.

1) חוגי ל' נס נכו יג'

1) נפי סכלה יטפס על פקלון והוא נכיילו נסנקה.

כלו, כל מכך טמיין לו לפירות כהו נזלה ממעטתו ית לסבב נילס וניעש
וכילוך וסנווכת ית לו קצוע. צמוקות של: כמלון טין צילון לטמיון ולסנינע. וילנוק
לכויות טפיון צמוקות טליינו. כגון טליינס נגן מלט לטמיון כוז. צילון צילון
ונוד כחצ' (כח' כטהנות מלמאכ' ז') "אַכְלָנְצִיסֶת הַמְּלָמִינִיסֶת טְסֵוֶת
כל גוטס טヅלט מטמייניס. ציט' לו ניעש ונעמייס כעך וילון ומילס. נצל סודו
וטעילו טיט לו גוטס סטוסו. לטעל טגלויס דומיס. ומי טהאל טין טני פונע
מלוחן ק' כקע: הטעל טני מונע מענו. עטאלט להפיש טטלט צודליך ק' כקע", לט
לענאל כלום, כי טין סדוז לומס: לכלית וגליהיתו טולט קותל לאנלו. טלטאניס;
צטמאלט טין טולנו ק' כקע ולטטוף טולנו ק' כקע, ולטומס טנטיס. מכוייס
טמולקיס עליו. מולדיס כס טכוול. טלפיס קיס ומלעט טולט הטלט יטנו. מטלייס כס מלינה
ונעמייס וכעך וילון, טכלי קלתי. מקייניס כס ולט יטנו. מטלייס כס מלינה
פס, ולט יטנו. לוועל צללה. נולות וקללות צטאו. טנקלאיס ס', כי לא טעליס
פס טפל טמנוות טולו. כי טינו. מטוס עליו; סיס צייני מכוייס. טגדולייס
וכוול כיס קדמון טקל. טהווכלייס, ונדצליס. טנכלט טמקול ולפלט. כלכל טעל
צטאלו. טטונויס. כי ממי פדור טלקיס. עליו. קלוי. טעל. נחלה. טטומולס. ולצל
כחותינו גנדצליס. דהמייכ' צבן טנאטי, וכט לט. עטו. עוז קפליס. ולט. כטז. לעתס
וכטיזיס. וטפל. טטמוונט. מזיכיל. דנציס. קמס. וטינו. מזיכיל. טטומט. וגס. מעט
וצלמו. ודע. כיוון. טפזיכיס. צקפלו. טפין. טנטיס. מוכס. וטנטיס. מכמאכ', הטל ק'
טטומוונט סיס צעל. למון מלס. וטיט. צל. מלטוק. לדצל. על. סלצל. טכיס. כלנו. צו
ולטסיל. צמטלייס. וטליות. כלי. לדמות. מטזומט. צל. טמאליס. וטכומו. טטמייס
(?) וטכלות. וקצלות. צלפס. טול. סלצ, וכטז. אופסק. כטומו. וטפינו. צלצל
טטמייק פיל. צקופל. דטטעל. כי. כל. לוומלי. מוכס. וטטנוו. וטטנוו. ולט. יודו
לטציאו, הט. טין. צס. כל. טטטליס. צטכמת. פטאלוט. סטולך. לט. טטלה. קלעת,
וetzail. צן. גס. טטלה. נוט. לקטמו, כי. כיל. יטנו. טין. צזול. לט. נילס. ולט
כיענו. ולט. כעט. ולט. כוון. וכט. עאל. טולט. טכליס. וטנוו. וטנוו. קיס. צטקויס
לטלייס. ונדצליס. טליינס. טגנויס, וכט. יט. גיננס. מטוקץ, ויט. מס. נדויס. צטכלת
זלע. כוות. ויט. נלויס. צנוול. כוות. וט"ט. טין. צו. מטאות. ולט. יזק. לו. מצל
מקוס. צטמילטס. טול, וועוד הט. טין. ערמץ. צלצל. טטול. טטולס, הט. צן. מניין. טיט
צול. וטגנוו. לדעת. (טטומט). [טטונק]. טטומל. עולט. עלמו. כווח. טנוו. ולט. נכלט
וכן. טטニיס. טין. טוף. וטין. פקל. ונוד. למס. לנו. טlein. צו. זיוס. וטמיילס, טטס
יסיס. צו. יסיס. דווש. עווש. לאמטנו, וטלט. למק. וטאו. ממעטטו. טול. טלט. טטיס,
ומנייל. צפקי. גזולט. נטול. נטול. נטול. נטול. צפקי. טטאל. קי. טטאל. צו. מזטעריך
טלט. טכוו. טיט. ולט. צטילוט. צל. טטטונויס. צל. מעט. וטטנוויס. מט. זונעיס,
ולדצל. טטאל. טlein. צו. ניעש. וטילס. סכי. טול. צטטטנו. טטלי. צטכלץ. טין. נילס
וינעט; וועוד. כיוון. טקלוטו. וכטלו. נסיות. יטולק. מזכלו. מזכלו. וטצליס. טטטוקיס
וילנו. זטס, הט. צן. טין. יטולט. וכט. צילו, וועוד. טעל. צל. טולט. טטול. וטיס. נכוו
וקדוטטו; וועוד. צלצל. טז. צו. מגנין. ע"ז: יטיס. הט. יטינון. וטגלייס. הט. יטטנו
ולט. יטנו. צטכלט.

1) מטבח פי' וילט כביש פ'.

ל'ל. ב' קו'ג. טהומכ' מוג' דנ'ל נכו', ח'ס בנג' מה טהומכ' לנטכ' נקמן ונט' טקוי טהומכ' מוג' דנ'ל נכו' (ט' ע' 11). ב' קו'ג. טהומכ' מוג' דנ'ל נכו' (ט' ע' 11).

(3) וכ"כ צחצחן הכופל קי' מ"מ ומלהנדי חעכו טני כגולות ילו' הכהן זטסן זיל' גענען — וסכנת טנני גולט. וטס ק' מ"מ: מה' פה כהן בית גלחם נאך ובקבוק לול

4) ובענקיין עין פטפס פ' זילקם, כי אגלוון פלב כ' מלה ווילנה פוכיל מלועל צייל כי יטח

בנ"פ פנו, לפי פלענו כי מפכו מ בעל בזלו ומן למס נחלתי מכוון تكون

הכלכל צבוייימיו וככלנו נכלהות. עליינו לנווהים מלכים מלך נגנו כקומיים אקומיים
כפי יכולת תיכולים לנצח ובעומס מלך לסס לויל אונס נלך דמות וידועיס
מלך טכינמו ויתן לנו גיבוב ונינס ק"ז מכווות מלוכיס, וככל לויל טשולמי
טכליות וכלל נמקומו סנוולס, וליינמל. זה סנוולס צלט קילוט לויל טנטלה,
כל נכיפת טסיהם נכנקת למס נלט כיס לה פיש, וכככל חט פהויל סמייכו ען
טמאות טסיהם צו קולדס לבן, כי כויל טלטיס קיס ולנוו מייס וככל צויל עולס
טיאלו צו טכליות כמי מט טגאל כלב. מין ומין, וככל עליוניס נכווות גנווות כל
טיכילו מקם גלומתו וצלל הרט זמתו. טל צויל וויל סיגודיעס מעס מלכש
טולס כלי טיכיל מוח. סטולס גלומתו. טל צויל וויל סיגודיעס מעס מלכש
וגעס צכלטיט, הצל צכלטיט. סכאמט סטולס נצעל כל הרט מלעת לטיכיל גלומתו טל
סק"ט; וככל טני עולמות גמאלת צאו. סקלוס טן, כי ציב ס' נויל עולמייס, כמו
טלאנו כזומינן גענום (ט"ט), ולויינו מסל גמלך טאנס פלאין גמוקס סטלטיט
טלאנו צמיגס (ט"ז) כן סיון עוקס עולמות כמו טלטמו כזומינו מקכל דיסקעל
ויסס לסס קדס. ולזומינו הוואיס. לדת צכס"ק לו. הוואל לסס טויסו לנו מלך
ודבאי כזומינו חמת, וטומן עולמות לטיכיל צו גלומתו. טס וכבודו. אבל טנוולס. כי
מש טלאוב על כלות. וכי נליך כוח לכווות וסכל כוח צכלט גלט גלטיכס טנטיקס. טט
געזאליס טט פנוולס וטול נליך לכווות. הצל חוחו עיטס. יט. לסס כזות נלטנט
כלו. וטופניז, ולו. טול. יכלס. וטחיויס. על כל עליוניס. גאלעןיז. ומאלעןיז. ומאמפדייס
לסלחות בלומטו ווילטיס גממו צלקיס. גנוויס. וקונטס. גטוויס. וכן. מקול. סטצט
טככל טנוולס פנכם צו טומעיס. כמיות. וכטלהיכיס. וטנאליכיס. טט גמו. ממייל. על
כל גזולותיו, וצכ"מ מסול. בועל. עליון. על. כל. עליון. וטכינמו. זוגמת. צכל. על. מסוס
טממן. זולטס. כל. צליות. מלומיס. גוניס. על. ציל. כnis. כי. צך. זוק. לטכיות
זט. כמו. זט; וליין. מקייט. למני. טסלי. צלטס. וכל. סלטונק. למני. קיל. כנו. סקלוז
טליין. על. כן. צזילט. טכינמו. גמלה. צכל. זוק. צזיל. על. גלו. גלו. זוק. צלט. מה
טטמיס. וטט. טלצ. הני. גלו. זוק. זוק. עליין. עליין. כל. טלעט. זיניקיס. לא. גלו. גנוויס
סאיון. גלו. גנוויס. וענומת. לין. צדו. זוק. טס. זוק. לא. צכל. צטכזיל. גנוויס. גלו. צטיכל
גטמלקס. סטכינס. וטכולס. צק"ט. לא. צכל. עס. צט. גלו. גלו. גנוויס. גנוויס. גנוויס
טכינמו. כמו. גטטי. בטמק. על. טולקנו. וכן. צט. קול. גטמי. טלצ. קלטימ. גטגדה
(?), כי. כמו. צכל. טנו. מנגיט. ממיות. סטטמת. כמו. צט. קיטס. כל. טט. צט. וטיט
למעלה. צכלט, כך. צק"ט. צליק. טכינמו. מוטן. קיט. צכל. גנוולס. גנוולס. צו. כו. כו. כו.
ועלו. צכל. וכוח. לא. צלו. עליון. מכב. עליון. וצפ. עלי. פטמיס. (קי"מ). טען. גט
טכל. גטו. סלט. סגלו. טמל. כ"י. מפנ. סיגוט. צק"ט. צלו. גלו. טול. גלו. גלו. גלו. גלו
צכל. צלי. פי. לכת. גו. צכל. צכל. צכל. צכל. סטמיס. וכן. גו. גו. גו. גו.
עינט. יאנט. וטט. טט. הלו. גו. גו. צמיס.

פָּנְעִילִין וְכֵיה הַוָּנוּ מִקּוֹס טֶלֶיךְ נָנוֹ לֹת טְכָלוֹת וְגַם, כֵּד טִיס כְּנֻוּס
מִזְקָן וְגַחֲנַטְפָּה צְרוּיכָל"ו. וְמֵס כְּלַעַת פְּמָלוֹנָס פְּלַלְגָּס קְוָוָס לְכָן, טִיס כְּוָלוֹן, קִיִּיס כְּוָלוֹן
לְוָוָל, הַלְּמָה כְּנוֹדוֹן כּוֹאָה טֶלֶיךְ נָסְכָה מִקּוֹס וְלִבְכָּהָט. נָנוֹ שְׁוָלָס, כְּדִי טִיסְלָה, פְּוָלָה
לְלוֹוָן עַל כָּל וְגַלְיָוָן מְכָל עַלְיוָן וְלָמָה יְלַטְּכָה לְוָנָל כְּמַטָּלָה לְמַעֲבוֹן: הַיִּין סְטְנוֹפָת מְזִיק נָנוֹ,
וּמְלִילָה לְקָדוֹס צָכָל מִינִי קְדוֹסָות נְכִיּוֹת יְמָנוֹן צְכָלְעִינִי. נְקִוּמוֹת אַתְּהִין כְּמָיוִי, וְמְפִינָה
זְלִיקָת טְלִיכָמָה הַיִּין. טֶס צְמִיקָוֹס טְלִיאָן. כְּמָיוִי כְּלַגְלָסִינִין טֶס נְתִמְמוּלָה. (ט' קְוָטָה)
וְכֵן כְּוָל פְּוָמָל כְּנִי סְמַעַמְיִקְיִיס מַה' וְג', קְטָס פְּנַטְףָה וְגַגְגָה טְמַקְלָקִין לֹת כְּמַכְינָה
כְּנִיכָול טְסָק"הָה מְלָת לֹת: כְּנַלְיָוָנִיס וְלֹת. כְּמַמְתוֹנִיס טָל' כְּלָת: לֹת סְטָמִיס וְלֹת
סְחָלָצָה מָנִי וְלֹת. וְצָמָקָוָס טְהָן צְמִיאָן לְכָלָוָה וְלְגַזְוָל טָק"הָה כְּזָוָוָה טָס טָל' מְלָת כָּל
סְחָלָצָה כְּזָוָוָה וְסְנַטְףָה לְמָלָקָה סְלָקָה. לֹת עַלְמָאָה וּמָן לִי, מִקּוֹס לְסָעָה סְלָנָלָקָה. עַל
מְלָר כְּזִיכָול, טָוָל לְכָךְ חַסִּיס וְנוֹתָנָה לוֹ מִקּוֹס. לְטָבָה כִּי כְּוָל יְדָעָה גַּוָּה וַיְכָלָה לְוָן
וְלֹת יְמִזְוֹן". הַלְּמָעָל אַפְלָק טְכִינָהוּ מְכָל מִקּוֹס טִיס עַצְיָיכָה. וְצָמ"הָה לְקִידּוֹתָין הַלְּמָעָל
לְכִימָקָה כָּל סְנַוְּצָל עַנְלָס: צְמָתָל. כְּמִילָוָה. דּוֹמָקָה. כְּגָלִי. פְּטָכִינָה. טָל', סְטָמִים כְּמָלִי
וְגָנוֹ. וְלָט' מְוָסָלָל גָּס מִמְקֹוָס טְלִיאָן עַנְיִיכָס לְכָלָקָה טְכִינָהוּ מִמְקֹוָס סְטְנוֹפָת
וְמִקּוֹס טְלָלָס. מִיְמָל עַס. לְטָמָנוֹ? זִוְתָה: לְוָנָל. לְסָס. גְּלִיאָן: כּוֹל. סְעָל. מְנַתָּה: כָּן צָלָל
וְמִקּוֹס טְלָלָס. כְּזָוָוָה מְעָס. הַכָּל צְמִיקָוָס טְנוֹסִין עַנְיִיכָס. לְסָס יְהָזָה נָנוֹ לְקָלָקָה טְכִינָהוּ,
צְעוֹדָס. לְקָלָקָה כְּזָוָוָה מְעָס. הַכָּל צְמִיקָוָס טְנוֹסִין עַנְיִיכָס. לְסָס יְהָזָה נָנוֹ לְקָלָקָה טְכִינָהוּ,
הַלְּמָעָל מִקְפִּיל טָק"הָה נָל' מִקּוֹס סְעִינְוֹפָת, וְמָס לְנוֹ: הַלְּמָעָל לְצָלָזָה: מְלָגָלָס כִּי
כְּוָל מְפּוֹכָת צְסָלִיָּה צְקָלָה טָה' זְוָלָה יְלָטָס. צָקָה עַלְמָוָת. דְּצָל וְטָבָה גַּמְלָסִיךְ וְצְמָלָצָה.
טְסִימָה טְכִינָהוּ צְגָנוֹי: הַקָּל. בְּמַמְכָה גָּס. טְנוֹפָת טָלָן: כְּקָזִיס. הַכָּל. מְטָנִיס: טְלִיאָנוֹ. טָלָל
צְלָנָנָה נָל'. טְקָפִיל לְמָקוֹב וְלָלָה טָק"הָה טִיסְקִיס: פְּכִיס: וְלִגִּיס. (טָס טְמָקָה דָבָר מְלָא
(ט' צ'')

מִתְּסַמֵּךְ פֶּרֶת
נְלָפָם נְקַפָּל
עַל וּגְתַּתְּ בְּצֹוֹסָס
לְלִי מְבֻלָּסָס בְּלִי עֲזַזְלָה
כְּלָךְ לְחַזְוָן
מְעַמְּדָי 263 וּבְלִמְדָה

כ' גוֹלָוּ וְלֹא טַכְלָה גּוֹלָוּ וְכּוֹטִיכּ גּוֹלָוּ כְּקָמָוּ, כִּי הָוָמֶס גּוֹלָוּ לְלֹא צְלָהָתָה כְּגַנְוָלָס,
 וְלֹכְלִיס טַל גִּילּוֹפּ כְּסָ. סְנֵס כְּתָב נְקַפְּלָה סְחַמְוָנוֹת (מְלָאֵל ז') וְלֹא יְכָתֵל טִיכָּה בְּיוֹלָל נְלִיכָּה לְמַקּוֹס
 מְפָנֵי טְכָוָל יוֹלָל כָּל סְמַקּוֹנוֹת וְעַוְלָה טְסָוָל קְוָדָס לְכָל סְמַקּוֹנוֹת — וְעוֹלָה כִּי
 כְּלִיכָּה לְמַקּוֹס כָּוָל גּוֹתָס. כְּמַמְלָלָה לְמַמְלָלָה מְקָוָמוֹ וְכָלְבָקּ לְמַעֲנוֹ. — וְהַעַד כִּי
 סְגַנְיָהִים טְסָוָל טְסָמִים מְיֻנָּל הַיּוֹן סְדָבָל כְּמַתְגָּעוֹ טְלָל עַל דַּרְךָ כְּפָלוֹכּ וְכְעַזּוֹ
 וְסְלָדוֹל מְפָנֵי כִּי הַיּוֹן צְמַלְגָוָתּ סְטָכָל לְמַעֲנוֹתּ מְנַעַּל וְהַיּוֹן צְמַדְגָּתּ סְמַלְגָּתּ
 לְמַעֲנוֹתּ מְנַעַּםְיִסּ". עַל כָּלָן. וְקָטָס וְסְלָה כְּתִיכְיָבָס קְהָלָל לְוֹ, וְכָנָס קְכוֹתָס צְנָחָן
 נְלָךְ, הַלְמָלָל כָּוָל טְסָמִים וְהַזָּעָן מְוֹלָקּ צְסָלִיחָה עַל סְמָוָס וְגַמְנָס כִּיס [אַזְיָה] הַתָּמָתָה
 לְגַלְיָס, הַלָּה כִּיס לְוֹן לְוֹמָל הַלְיָיָה טְוָמִיכּ יְוָתָל בְּצָעוֹתּ מְכָוָסּ, וְסִיסּ סְעַוָּסּ מְנִינָיִן
 מְוָסָה טְצָכָתָן אַגְּנוּעַלְפָסּ (1) וְלֹוָקָיִס לְגַלְיָוּ טְמָאָלָה לְמַעַטּ כְּגַוָּלָוּ מְלָעָתּ כְּלָקּ טְלָוּ,
 כִּי לְמָסּ מְנוּוֹיָל. טְנִי טְלָס צְצָלָוּתּ לְגַלְיָס, וְכִי טְזָוִיָּסּ סְעַוָּלָסּ טְלִינָסּ יְוָלָעִיסּ
 טְזִילָלִיאָן ז'טָטָפָלָל צְלָמָה כְּקָהָה וְטָוָסּ כְּקָהָה טְיִנוּ אַקְיָפוּ, הַלָּה לְכָל צְלָמוֹ וְסְנוֹלָה טְלָאוּ
 גּוֹטָמוֹ לְסְלָדוֹתּ לְמִיְינָיּוֹ מְלָוָתוֹ טְיִכְוָיִיסּ הַלְיָעָן, כִּי כָמוֹ טְצָלָה גְּנָגָלִיּוֹ מְלָוָלוֹתּ
 וְמַזְלָוָתּ מְמַמָּתּ טְסָמִים לְטָלָוָתּ לְצָנִי טְלָסּ כְּטָמָלָיִים גְּלָוָתּ נְוָלָמָוֹתּוֹ סְסָלָיִים
 כְּלִילָמָס טְמָנִיל וְלִינָסּ מְעַנְיָיסּ, כָּךְ צְכָלָה בְּכִיָּמָה כְּכָקָה אַסְוָסּ וְגַדְוָהּ לְסְלָמוֹתּ גְּלָוָתוֹ
 לְמַזְמָתִיּוֹ לְמַעַלָּה כִּי הָוָטוֹ סְכָמָה עַודְעַ עַל כָּל סְעַוָּלָסּ כָּמוֹ טְמָאָלָוּ. לְגַוְתִּינָוּ צְמָלָתּ
 מְנַקְוָעָל (פ' צְלָהָתִימָה) וְגַלְיָה סְמָס "אַנְךָ צְמָל וְלָסּ יְוָצָא עַל קְפָטָל הַמְלִיכָּתּ יְוָצָא
 מְיִיעָנוּ וְמְשַׁמְּהָלוּ וְסְקָ"צָסּ כְּמַלְךָ יְוָצָא עַל קְתִילָהּ וְמַמְלָהּ הַוָּתָהּ וְכְעַזּוֹתָסּ כְּמַוָּתָהּ
 תָּקָמָס לְגַלְיָוּ זָנָהּ סְלָהּ הַתָּסְטָמִים וְזָהָתּ כְּלָכְץ טְנִי אַמְלָהּ, וְיְוָצָבּ עַל כְּקָלָוּ וְסְכָלָ
 עַוְמָדִים לְפָנָיו זָנָהּ כְּלִימִי הַתָּסְטָמִים יְוָצָבּ עַל כְּקָלָוּ וְכָלְבָנָהּ טְסָמִים אַעֲוָמִילִיסּ זָנוּ
 וְזָנוּ כָוָל טְוָמָל זָכוֹנוֹ לְגַוְונָן קְלָמוֹכִי זָנוּ, וְכָנָס טְכָפִים אַעֲוָמִילִיסּ זָנוּ, גְּנוּלָהּ וְלְמָטָהּ מְלָךָ
 טְלָמָתּ יְדוֹ אַנְךָ סְלָקִיעָן וְלָמָזּ לְיִזְקָמָל צְלִילָתּ כְּלָמָן זָנָהּ וְיִזְקָמָל מְנַגְּנִיתּ יְלוֹגָן, מְשַׁמְּעָן מְןָ
 סְלָמוֹתּ סְזָהּ טְלִין יְעָן סְלָכְץ עַל לְכִיקִיעָן לְלָהּ מְלָהּ פִּימָתּ יְלוֹגָן טְלָמָן זָנָהּ צְלָדִין מְןָ
 קְלָמוֹתּ טְלִים פִּיקָתּ יְלוֹגָן וְכָתָצָהּ לְגַטְלָסּ לְכָוָל יְעָךְ טְלִין קְלָזָסּ לְסְמָטִיוֹוָסּ לְטָמָטִיוֹ
 כָּךְ סְקָ"צָבּ עַל כָּוָן לְכָלָן גְּדוֹלָהּ זָנוּלָהּ וְמְכָנוֹלָהּ מְנוֹלָהּ". גְּנוּלָהּ לְדִיְיָסּ סְמָס "הַסָּלָהּ עַתָּה
 כְּפָלָטִים סְפָטָהּ סְפָלָסּ יְטָלָהּ גְּנוּלָהּ צְלָמָהּ סְפָטָהּ עַתָּה צְמָלָהּ וְיְמָלָהּ
 כְּמוֹבוֹ" גְּנוּמָעָן. צְלָלָנוֹ מְעַנְצָן. וְזָפָ"סְזָקָתּ סְכָמִיסּ (ג"ח). גְּנוּלָהּ צְנָנָלָסּ "נְקַמְּכָלָתּ
 צְלָנוֹתּ דְּיוֹקָנוּ" פִּי" זִינָקָבּ "צְלָנוֹתּ עַנְמָסּ" נְהָהָטָהָלָן" בְּפִי" צְנָלָסּ" צְנָגָלָהּ צְנָגָלָסּ
 כְּלָמוֹתּ, כְּלִי נְךָ גְּנִילָהּ לְגַזְמִינָהּ עַיִ" טְבָכָהּ הַתָּסְטָוָלָסּ יְוָצָא עַל כְּקָהָהּ; וְכָנָס כְּכָמָלָהּ
 גְּדוֹלָהּ כָוָל סְעַוָּלָסּ וְסְכָלָהּ גְּנוּלָהּ עַיִ" טְגָלָהּ וְעַלְיָהּ לְקָמִינָהּ צְזָוּעָן סְגָנָולָהּ גְּנוּלָהּ
 צְפָ"סְ בְּסָלָהּ עַוָּסּ כְּוֹלָהּ לְפָנִיכָס יְוָאָסּ צְמָלָהּ טְמָלָהּ מְוֹלָהּ מְוֹלָלָהּ לְיָוָסּ מְלָחָנִי
 סְפָלָתּ בְּגַתָּהּ וְלְזָכָלָתּ כְּוֹלָהּ עַמְסָסּ לְזָלָהָסּ. וְסָבָ"סְוָלָהּ זָנוּ" וְסָבָ"הּ גְּנוּלָהּ כְּגַדְלָהּ
 סְפָמִיסּ וְזָהָתּ סְלָכְץ טְנִי אַמְלָהּ, וְמַטָּהָהּ מְלָהּ וְסָבָ"הּ כְּסָרָלִיעָן קְצָמָהּ יְמָלָלָהּ צְפָנִי
 "סְפָנוֹגָותּ", הַלְמָהּ צְנִי טְכָמָתּ צְכָלָהּ הַתָּסְטָמִים וְזָהָתּ סְפָהָכְץ אַחֲנִי אַמְלָהּ נְיָנָסּ וְנִינָחָסּ
 וְסְלִילָסּ. וְזָפָ"זְ יְקָסָלָהּ "צְפָלָהּ בְּ"צָהּ" צְנָן יְסִינְלָקּ הַתָּסְטָמִים סְקָ"הּ צְמָנָהּ טְמָלָהּ גְּנוּלָהּ
 הַתָּסְטָמִים צְעָלָהּ טְמָוָלָהּ נְיָיָהּ סְיִטָּהּ צְכָלָהּ סְקָ"הּ צְמָוָלָהּ צְבָ"הּ צְצִיקָתּ סְקָ"הּ צְכָלָהּ
 הַתָּסְטָמִים הַתָּסְטָמִים צְעָלָהּ טְמָוָלָהּ נְיָיָהּ סְיִטָּהּ צְכָלָהּ סְקָ"הּ צְמָוָלָהּ צְבָ"הּ צְצִיקָתּ סְקָ"הּ צְכָלָהּ
 גְּנוּסָהּ צְמָמִיסּ צְיִיעָסּ, כִּי צְלָהּ הַיְלָעָיִן הַמְּאָלָהּ הַגְּנוּסָהּ סְלָבָל דְּוָמָסּ גְּנוּלָהּ צְנָהָקּ צְעָנָנוֹתּ

ספר ערגת הבשם

כולל פירושים לפירוטים

חברו

רביינו אברהם בר' עזריאל זצ"ל

יוצא לאור עפ"י כתבי יד עם הערות והערות

מאת

אפרים א. אורבן

חלק ראשון

ירושלים

"מקיצי נרדמים"

תרצ"ט

יברא הַק' שמים וארץ אחרים חוץ מאילו והצדיקים שוכנים ביניהם לעולם ולעולם עולמיים, שני' כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה¹, עד כאן דברי הגאון רב האורי ז"ל.

ואלה דברי הר' משה בר' חסידאי². זה הצדיק³ אינו רוצח לומי שאילו שמים וארץ הם לעולם הבא, וכן אינו רוצח לומי שהנפשות בלא גופים יהיו מיהו מה שכתי למעלה שאליהו⁴ בא לאחר שנחרב משיח בן יוסף, אינו⁵ טובי כתנא דבר אליהו, דגרא' בברא' ר' ר' ג', ותאמר לאה בא גדר⁶, פעם אחת נחלקו רבותינו על אליהו, אילו אומר' מבניין בא ואילו אמר' מנד בא, ועמד לפניהם אמר להם רבותי למה אתם נחלקים עלי אני מבני בניה של רחל, דכת' זאליה זכריה בני ירושם⁸, פי' בהם בנימין, ובסדר אליהו⁹ מטיים¹⁰ אמרו לו והכתיב (ו) עשי לך עוגה בראשונה ולך לבנך העשי באחרונה זו, פי' מוכחה שכחן היה ואוכל חלה, אם להם אותו תינוק משיח בן אפרים היה ורמז רמז רמזותיו לו שאני עתיד לבא תחילת, מיהו ההוא חולק על ירושלים' בפ' החליל¹², דחת' א"ר לוי בן צרפת' יונתן בן אמיתי טהור היה, רבת' אשר לא הוריש(ו) את יושבי עכו וגומ'ז, וכת' קום לך¹⁴ צרפתה אשר לצדון¹⁵, ר' יוחנן אומ' מזבולון היה יונתן בן אמיתי, וסביר ירושלים' כי בן אמיתי היה בן השונמיה אשר היה אליהו, דכת' טוב מותי מחיי¹⁶, מכלל DIDIU ליה מות כבר, וקאמ' הת'¹⁷ כי בשטחת בית השואבה שרתה עליו רוח הקודש, ובברכות ירושלים'¹⁸, ובאי' רבתי¹⁹, דמשיח בן דוד נולד ביום חורבן בית שני זוקן²⁰ ממנה משיח בן יוסף, ושיטתו היא כחנאים בפ' חלק ג', דאמ' ימות שהוא בא לפניו משיח בן יוסף, ויש אומ' שם' אלפים²³, דכתיב (ו) שנת גאולי באה²⁴, המשיח שבעת אלפיים, ויש אומ' שם' אלפים²³, דכתיב (ו) שנת גאולי באה²⁴,

1) שם ס"ז ב"ב, בט"ז נמצאות עוד בסוף כמה שורות הטכילות ברכות הגאון לשואלים, קויפמן (שם ע' 412) הטיל ספק באמיותם, אבל לרעתו בלי יסוד, וכי יותר שהתחבר השמיון כי אין בהן חדש לעצם העניין. 2) גם הם נעתקו ע"י קויפמן (שם ע' 412–416), אבל בהרבה שגיאות ואי דיווקים, הנמצאים גם בחלופי הגוטחים מעצם תשובה הגאון שהדפיסם לפניו זה, ולא יצאתי לנוח לhirur בכל פעם עליהם. דברי הר' ר' חסידאי לסתומים מספרו בתב' חמיטים, בקטע שהדפיס קירבהים טכ"י פריש באונ' ח"ג ע' 87 חסר דף אחד, שהכיל בנו את המובא לפניו, יש רגלים לדבר שהקטע הגיל מכיל רק קיצור מהם כתב חמיטים, כפי שישעיר צונץ ל"ג ע' 317 ה"ע, 1, וע' במאמרי ע' 48, ילויל ע' 201 ה"ע, 8 ו-208 ה"ע, 18. 3) רבנו חי. 4) בכ"י טראכ. שאילו, ושבוש הוא. 5) אצל קויפמן: איש. 6) סוף פע"א. 7) בראשית ל' י"א. 8) דהיינו חי ב"ג, בכיר שם לא טובא הפסוק בדברי אליהו, אלא לפניו זה בדברי ר' אליעזר. 9) רבה פ"ח ובהוץ' רפא"ש ע' 97 וזוטא פט"ז ע' 199. 10) בכ"י טראכ. טסוויט. 11) ט"א י"ז י"ג. 12) סובת פ"ה ה"א. 13) יופטים א' ל"א. 14) בכ"י טראכ. לך קום, וטעות הוא. 15) ט"א י"ז ט"ג. 16) יונת ר' ט. 17) ירושלמי שם. 18) ט"ב ה"ד. 19) לאיכה א' ט"ג. 20) אצל קויפמן: ואוקי. 21) סנהדרין צ"ט א'. 22) בכ"י טראכ. נאמר. 23) לי לפניו, וברשי' ד"ה רב' אומר "ואית דגרמי ר' אוטר שם' אלפים שנה". 24) ישעי' ס"ג ד'.

שנחו של הק', ולא כתנא דבר אליהו¹, דאמ' שיתה אלפי הו עלי מא וחדר חרב, ואבי אמ' תרי חרב, ובפ' חלק², זבראש השנה³, וגם מה שאם' איןם מתיים רק שלשה⁴, ל�מן נפרש מקומו שאמרו חכמים כן, וטה שאם' או יעלה משיח בן יוסף עם האנשים המתלקטים עמו, לא שנולד באותו הדור אלא עטיהם יתחבר ויהיה מצליח עד שימליך אותו, והם לא ידעו אי מזה בא, מיהו רבותינו היו ממתפקים במשיח, ואמרו בפ' חלק⁴, אי מן חייא הוא אי מן מתייא, ויש תימי מה היה צריך לישב המקרא, כי הנער בן מאה שנה ימות, כי בפסחים בפ' אילו דברים⁵ מוקי לה באומות העולם. ובפסיקת' גדולה⁶ משפט' שיה' משיח בן אפרים נמסר ביד פרטיטים, ומעניין אותו ומייסרין אותו, וכן כתוב שם לעתיד מתנשין⁷ כל שרי אומות העולם ואומ' לפני הק' רבש"ע מי הוא זה שאנו חנו נופלים בידה, ומה שמו ומה טובו, אומ' להם הקב"ה⁸ משיח ושמו אפרים משיח צדק, ומגביה קומתו וקומה דורו, ומאריך עיני ישך זמושיע עמו, ואין כל אומה ולשון יכולה לעמוד בפניו⁹, וכל אויביו וצרכיו מתחתין לפניו, שני' וכחותי מפני צרכו¹⁰, התחיל (ו)מתנה עמו זו, הללו שננו זים אצלן אצלן עונותיה, להכנייך בעול ברזל וועשן אותו¹¹ כעגל הזה שכחו¹² עיניו, ומנקשין¹³ את רוחך בעול ברזל, ובעונותיהם של אילו עחיד לשונך לדבק¹⁴, רצונך בכך, אמ' משיח לפני הקב"ה רבש"ע שמא אותו צער שנים רבות הני א"ל הקב"ה חייך וחוי ראשך שבוע אחת גורתך עליך, ואם גפשך עציבה הריני טורדו מעכשו, אמ' לפני רבש"ע בגילת נפשי ובסמחה לבבי אני מקבל עלי על מנת שלא יאבד אחיך¹⁵ מישך, ולא חיים בלבד יושען ביום אלא¹⁶ אף שננו זים בעפר, ולא מתים בלבד יושען ביום אלא אף שמתו מ אדם הראשון עד עכשו זבו), ועוד כת' שם¹⁷, מלמד שעתידין אבותה העולם לעמוד בנין זומו¹⁸, אילו אפרים משיח צדקינו, אעפ"י שאנו אבותיך, אתה גדור ממנו, מפני שבלה עונות בנינו, ועברך עליך מידות קשות, מה¹⁹ שלא עברו על הראשונים ועל האחרונים, והיית שהוק ולעג לאומות העולם מפני ישך, וישבת בחשך²⁰ ועיניך לא ראו אור²¹ ועיניך חשבו בצלם²², כל אילו מפני עונות בנינו, רצונך יהנו בנינו טזובה זאת שהשפיע הק' לשך, שמא בשבי צער שנייצטערת עליהם ביותר וחכשוך בבית האסורים אין דעתך נואה מהן,

1) פ"ב ע' 6. 2) סנהדרין צ"ז א'. 3) ר"א א', בכ"י מרצב. כתוב "ובפ' ר'ה" ושניאת היא ואין טקום לדברי קויפמן (ע' 413 הע' 3) חרוצה להוביח מות שם הפ' הרביעי היה "ראש השנה". 4) ימים, וע' לעיל ע' 262. 5) ס"ח א'. 6) ר'תוי קס"א ב'. 7) צ"ל: מתרגשין. 8) לי בכ"י מרצב. והוא בפסיק' שפ. 9) בפסיק' טובא בגין הפסוק לא ישיא אויב בו זבו, תחלה פ"ט כ"ג. 10) תחלה פ"ט ב"ד. 11) בכ"י מרצב. עתמתם, ובפסיק' כמו לפני. 12) לי בפסיק', ושם: הם אצלן. 13) בכ"י מרצב. ובפסיק': אתה, ובצעיל. 14) כ"ה בפסיק', ובכ"י מרצב. שחכהו. 15) בפסיק': ומשנוקים, וע' בת"ע הע' ח'. 16) נשטט: בחיכך. 17) כ"ה בפסיק', ובכ"י מרצב. אתה. 18) לי בכ"י מרצב. 19) פסיק' שם קס"ב ב'. 20) בכ"י מרצב. להם, וטעות היה. 21) לי בפסיק'. 22) שם גו': ואפליה. 23) שם גו': וצדע עורך על עצך וגופך יבש היה בעך. 24) שם: מצומ.

אומר להם אבות העולם, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשילובם ובשבילם ולבודכם ולבבכם לבבם בנים שינהו סטיבה זו, שהק' משפטם להם לישר, אמרו לו¹ רעתינו, איר שטורי בן פזוי² באותו שעה מגביה הקב"ה למשיח עד שמים, ופורים עליו מזו שכנחטו מפני אמות הולם בפני פרסים³ הרשעים, אם לו הקב"ה למשיח⁴, משיח צרכי⁵ הוא דין על אילו ועשה להן מה שנפשך חפייצה וכו', שאון באין עליו מלכחות אחת ולא שתיים ושלש, אלא מה וארבעים מלכיות מקיפות אותו, ואומ' לו הק' משיח צרכי אל תירא מהם, כי אילו ברוח שפתיך ימוהו, שני וברוח שפתיו ימיה רשות⁶. יש חיים אם כל הדרשה של זו פסיקת' גדולה אמיתית⁷, והלא האי קרא זברוח שפתיו ימיה רשות על משיח בן דוד כת', לך יש לום⁸ כי כל הדרשה במשיח בן דור הוא⁹, ומפנה לו אפרים על שם הנROLLה, כהדרשינו בפירושך דר' אליע¹⁰, ובמדרש רוח¹¹, ויקח לו כלב [את] אפרה ונמה קורא למרים אפרת פלטונית בח מלכים מגדולי הדור, שכל נשייא וגדול שעמד בישראל נקרא אפרתי, ודור בן איש אפרתי¹² וכי אפרתי היה, והלא משפט יהודה היה, אלא פלטני בן מלכים מגדולי הדור ומה שבת' רב האיי גאון, שורובבל יתקע בשופר לקבוץ גליותינו, לא ידעו באיזה מקום אמרו בן¹³, ושם נגזר שעלה ידו עתידין להחכנם, כמו שאמור באלאפה בית' דר' עקיב¹⁴, שעתיד זרובבל לום¹⁵ קדיש אחר דרשה בגין ערן, ופושעי ישראל עונין יהא שמי רבא מברך מתחז ניהנס, והק' נותן להם רשות לצאת מניהן, כן נמי הגלויות יוצאי על ידו שיתקע, מיהו בספרי בפ' חצוצרות¹⁶ מיהי קרא יתקע בשופר גדול¹⁷ וקאמ' אבל אני יודע מי תוקע, תיל ווי אלהים בשופר יתקע¹⁸ וудין אין אלו יודעים¹⁹ מהיבן התקיעה יוצאה, תיל קול שאון מעיר קול מהיכל²⁰, ובפירושך דר' אליע²¹ הכי חניא, ר' חנינא בן דוסא אומ' אותו איל שנברא מששת ימי בראשית בין השיטות²², לא יצא ממנה דבר לבטלה, גידיו של איל עשרה נימין של ביג�, עורו של איל בו היה אוור מתנו של אליהו, קרנו של שמאל שתקע בה מהר סיני, ושל ימין שהוא גדולה משל שמא של הוא עתיד לתקוע בה לעתיד לבוא, שני וזה ביום ההוא יתקע בשופר גדול,

(1) כאן נשמט: אבות העולם אפרים משיח צדקנו חנוך דעתך שהנחת דעת קינן ועתינו. (2) לי בכ"י מרצב. (3) ב"ה בילקוט, ע' מ"ע הע' ד'. (4) לי בפסיק'. (5) שם: צדקנו. (6) ישעיה י"א ד', וע' לעיל ע' 258 הע' 6. (7) בכ"י מרצב.: טמיות. וכן הוא אצל קויפמן. הר'ם מתקו טרגיש בדרכיו הפסיק' היו רוח ורה, וגט חזקרים חדשים רוצים לראות בה השפעות של השקפות נוצריות, ע' לוי ברבעון הרצחי חכ"ד ע' 283—285 ודברי אפטובייזר הטוען נגדו ב-HUCA ח"הט' ע' 404—406. (8) הרמא"ש (טבואה לס"א ע' ד') וחכמים אחרים סברו שמדובר בפסיקתא על משיח בן יוסף וכבר הראה על טעומם הר'א אפטובייזר Parteipolitik ע' 253, ומכאן ראייה לדברינו. (9) ר"פ ט"ה. (10) ר'יר לא' ב'. (11) דה"א ב' י"ט. (12) ש"א י"ז י"ב. (13) ע' לעיל ע' 212 הע' 6 ו-10, וע' 260, ולהלן ע' 268. (14) בית המדרש ח"ג ע' 27. (15) בhauloth סוף פיסקה ע"ז. (16) ישעיה כ"ז י"ג. (17) בכ"י מרצב. אין אלו יודעים. (18) זכריה ט' י"ד. (19) ט"ח"ל ע"ב לי בכ"י מרצב. (20) ישעיה ס"ז ו. (21) סוף פל"א. (22) ט"שנברא" ע"כ לי בפירושו, זה מבהיר השמי את רוב הפסוקים.

(פרק ל' סוף נס' 7).
 נס' 7) זמקייעת לגיינעט לייזליים מתממי זמקייעת בקוניטיט עוכומיטין (ומקראיין)
 מתחthin⁸, בתקיעת חמיישית ערוחיהן מחרקמן⁹, בתקיעת שישייה (רוח) נשמה
 זמק', טיטית נטמות מתכנסות לנופיכן זמקייעת לגיינעט קיין ועומדיין גלן לגילן
 טכניות לגופיהן, בתקיעת¹⁰ שביעית חיין ועומדיין על רגליהן שני יי צבאות
 יונז¹¹ וו אכלו ושתו¹² וגוי וגם באן הגוף לעולם הבא ועתידין לאכול.
 וברקדים דר' אליע¹³, ר' שמע' אומ' כל הגוף נטעות נטעות געטכ' כלכץ
 על טליינו נטמייל מן הגוף פלט מלט מלוד בקד' וכו' — על פל מ' ט' עטיאס מקוס
 סול' יוכל מלטן טל¹⁴, סק' צלטנו טל סק' נא ממייט טל ולעטיל נטט סק' צס
 נועל למ' טטן צלטנו ומוליך מקימת סטל ומפיק טנטיס ווינטט סטל טל' צלטנו
 נטטן

בתקיעת¹⁵ רבייעת איברים
 מתחחין¹⁶, בתקיעת חמיישית ערוחיהן מחרקמן¹⁷, בתקיעת שישייה (רוח) נשמה
 מתחנשות לגופיהן, בתקיעת¹⁸ שביעית חיין ועומדיין על רגליהן שני יי צבאות
 יונז¹⁹ וו אכלו ושתו²⁰ וגוי וגם באן הגוף לעולם הבא ועתידין לאכול.
 וברקדים דר' אליע²¹, ר' שמע' אומ' כל הגוף נטעות נטעות געטכ' כלכץ
 עד שאינו נשתייר מן הגוף, אלא מלא חרוד רקב²², ולעתיד לבא כשיקרא
 הקב"ה לארץ ליתן פיקדון כל הגוף, והוא רקב²³ מחררב בעפר הארץ, ומיפה
 ומרבה זעה את כל הגוף, מיד הארץ רעשה, וההרדים מזועעים, והקברות
 נפתחים, ובבניהם²⁴ קברות מתחזרות, שני' והושיעת²⁵ יי אלהים²⁶ בזאנ עמו²⁷,
 והנפש דומה ליוצראה, מה הקב"ה רואה ואין נראת אף הנשמה רואה ואין
 נראית, מה הקב"ה אין לפניו שינוי אף נשמה אינה ישינה, מה הקב"ה סובל את
 עולמו כך הנפש סובלת את הגוף. תל של תחיית המתים, מאיזה מקום הוא
 יורד מראשו של הקב"ה מלא תחיית תל, ולעתיד לבא הקב"ה נוצר את שער
 ראשו ומוריד תל, ומחיה את המתים, ומהדר את הכל²⁸, שני' שראשי מלא

- 7) מכאן והלאה נמצא בקטע של קירכהיים באו"ג ח"ג ע' 87. 8) בא"ב
 דר"ע: מתחטטין. 9) באו"ג ובכ"י מרכז. מחרקטן. 10) מכאן עד "יגון" לי' בכ"י
 מרכז. 11) זכרי' ט' ט"ז. 12) עב"ל א"ב דר"ע. 13) ס"פ לד'. 14) שם:
 נגעות, והרד"ל תקן: נגעות. 15) באו"ג נאמר באן "ובו" והמשך המתאר מפדר"א לא
 נמצא שם. 16) לי' בכ"י מרכז. ובפדר"א "זהו שמתעורר בעפר הארץ כאשר הוא
 מחררב בעיסחה". 17) לי' בכ"י מרכז. 18) שם: זאגניט. 19) צ"ל: והושיעם.
 20) צ"ל: אלהיהם. 21) זכרי' ט' ט"ז. 22) ט"ומחדש" ע"ב לי' בפדר"א.

על". על כלן. וכן בקדרה טלית כל מ"ס צכלתו כל סק"ב מכך צפויים
כל לועדי מולס וכל סטלהינו מפיכם. כטהומדים חולס פולק וועלס צכלתו
כל סק"ב וכון הטענו כחותינו כל טיתנו על כל חולס מקיימן 1) צקוף. כמונות
וכון חמלנו פינן. דומס. סטלה. טיתנו. מזלה. נסטלה. טהין. צו. מטל. וט"מ
מלחמץ. צמאנץ. בכחמוות לגופים. ט"כ. מט לכיר. נטל. כל ממים. כי. צטנאל. טליס
נימנה צו. נסמס. נטור. צגוף. זפיק? וויל. צטניל. טלה. סיט. מס. על. צלה. קיס. נ"כ
לינס. קיימים. נטעלים. וקופס. ליפכל. נטעת. מים. האל. צפוקל. עליכם. על. כל
סיט. ננטה. מעלוות. על. כל. קיות. וטינס. נמקדים. לעוזים; ומלע. צהפיילו. ממייס
מייס. צגן. עלן. הטע. הטע. צומת. מבן. כויה. קי. נטעלים. וליין. בכחמה. יכולה. להטכל
מן. צגוף. צטניל. טוס. ציאק. ורכבי. מייס. צטהיין. לנו. ציען. לדב. מענדו. צל.
טל. צטניל.
צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל. צטניל.
1) צונקטיינו: כל מה שטהור. צלול חולס. צהיר. צהיר. צהיר. צהיר. צהיר. צהיר.

1) נוקטנו: כל פמסטטן כולל מילס. **אנו לא מודים**

ויקכו ניכרין ונלע מות נמל מטה לילו ליס זעליאן. כוֹל צָס וְסַופֶּךָ הַת סַקְפִּינָה
כלטאל מנכמת צפלק סמורכל (צ"ב ע"ג) כלטאלטיש לאזומיניו צס. וכ"ט על צל
טפייש מלטזין צל סק"ב, אמללו מייס. לגוף. ונפש. סטעלציטס יקל טפס קייניש
לעד, וסיגו. דקלהמץ בע צהלי גלוון על ציס צו לויל קי' נפטע כי טעל גוון
לויל נפטע וולמל. כהה. לאטמאז. ולסמאזיך. לגוף. ולקיינו. לעד עס טנפטע כי סטנט
כוויל לויל. נכלית. לחתמונייס לאטאליל צין זליקט סטכינס טסיל צכל. ומלין. נכלית
לעולדס, הצל סטלייקיס כלוון סטול. לאטכלות. כנוולו לאט, מיל יט לאט כט. לאטוט,
וחבל לאטול. ויכלו. הט סטלאטיס. וילכלו. ויתטו. וכטיך. ויכלו. כזול. ס'. עלייסט. וכן נפטע
טכל. נטילק, ואטל. מוקוט. טטטליקיס. סטולקיס. נפטע. מטילק. וגוטיס. נטלייזיס.
כטולקיס. לאטמונייס, הצל. נפטע. סטאטנייס. כוילק. צונז. וכטולקיס. טטאניס. נכליס
טפס. טוטק. וסונט. צטאנך. וטעליל. סטמייקיס. כוילק. לאטגנות. צפס. וכטולק. לאט
טוקיס. טכינס. מיל. נטאליס. הצל. סטלייקיס. מטלייזיס. עלייס. צלט. יזיקו. לאט. נטנת
טטאנק. צינו. טטכליזו. על.

ערוגת הבשם

טל¹, עד כאן². ומן הקבלה ומנין³ הטל של תחיה בראשו של הקב"ה מהבל פיהם של לומדי תורה, וכן הוא הבל שמצויאין מפיהם וועליה כשלומדים תורה פורה וועליה בראשו של הקב"ה, וכן אמרו רבותינו כל שיש בו תורה טל של תורה מחייה, בסוף כתובות⁴, כי טל איזידותי⁵, בנים' תרי"ג⁶ וכן אמרו אינו דומה הבל שאין בו חטא, להבל שיש בו חטא, ואם חמוץ שמחזיר הנשמות לגופים, א"כ מה צריך לטל של תחיה, כי כשנולד אדם ניתנה בו נשמה בתוכה הגוף וחיה, ויל' בשבייל שלא היה שם טל של חיים על כן אינם קיימים לעולם, וסופת ליفرد בשעה מיתה, אבל בשירוד עליהם טל חיים, נעשה תערובת⁷ של קיום, ולא נפרדים לעולם, ותדע שאפי' טמים של חיים שבגן עדן אם אדם שוחה מהן הוא חי לעולם, ואין הנשמה יכולה ליפהר מן הגוף בשבייל שום היקן ודרבי מיתה שבאיין לו, וסבירן לדבר מעברו של אלכנדרוס טוקדון, כשהוא לטעין שבגן עדן בראית' בתמיד⁸, ויש מקום אחוי שהלך ממש שלח שלווה להביא לו מאותו מעיין, ושלחו שתה ולא הביא לו וייסרו בייסוריין ולא מת עד שהשליכו לים, ועדין הוא שם והופך את הספינות כאשר מוכיה בפ' המזכיר את הספינה⁹, קרפי' רבותי' שם, וב"ש טל של תחיה ומראשו של הק', שכלו¹⁰ חיים לגוף ונפש המתערבים ביחד שהם קיימים לעד והיינו דקאמ' רב האיי¹¹ טל שיש בו אור חי נפש, כי הטל נוחן אור בנפש, שהאור הוא בא להתחזק ולהחזיק הגוף לקיומו לעד עם הנפש כי הנפש כולה אור, ואין נראית לתחזונים להבדיל כמ' זרחת השכינה, שהיא בכל ואין גראית לעולם, אבל בשוכנים הצדיקים, ורצון הבורא להראות כבודו להם מיר יש להם כח לראות, זכר לדבר ויראו את האלים ויאכלו וישתו¹² וכתי' וירא כבוד יי' אליהם¹³, וכן נפשו של צדיק מאירה, ובכל מקום הצדיקים הולכים נפשם מאירה וניכרים לעליונים ככוכבים לתחזונים¹⁵, אבל נפשם של רשעים כולה חשך, וכשהולכים הרשעים ניכרים שהם חשך, והולכים בחשך ותמיד המזיקין רוצים להתרגורות בהם, וכשהבא להם מטבח סבנה מיד נכשלים אבל הצדיקים מבריזים עליהם שלא יזיקו להם בשעת המכנה, כמו שהבריזו על

1) שה"ש ה' ב'. 2) לשון פדר"א, והבא אח"ז נמצאו בשינויים קצורים בקטע טב"ת באו"ג. 3) לי באו"ג. 4) קי"א ב', ושם: כל הטעותם באור תורה. 5) ישע"י כ"ז י"ט. 6) ט"כ"י ע"ב לי באו"ג. 7) באו"ג גו': טל. 8) חטיך ל"ב ב', ושם מדבר על אלכסנדר עצמו ולא על עבדו. 9) קירבהיהם (או"ג ח"ג ע' 58 שם כת' רק "כפ' המוכר") רומות לב"ב ע"ג, אבל אין שם שום דבר מהטובה פאן, הספור נמצא בס' אלכסנדרוס מוקדין שהדפסים ישראלי חלו' בס' היובל לשטיינשנידר ע' 155 ובסופו "ויאמר מנהט הסופר עדין אומרים חביבינו כי יש בים אנשים שלאראש והוא הופך את הספינות שבים וכשבא להפיק הספינות אם יאטרו בני הספינה ברוח הנה אדוניך אלכסנדר טיד הוא בורה והספינה נצלחת", ונו' שלפני המחבר וחיל"ט מתכו עוד היה מעין זה בgmt' ב"ב, על אלכסנדר והגן עדן יש ספר למשני מהטאה הי"ב (ad Alexandri Magni iter ad Paradisum) שמקומו הוא בספר עברי, וע' נינצברג Legends ח"ה ע' 92. 10) באו"ג: שאלו. 11) שם גו': גאון. 12) שם: בין. 13) שמות כיר י', ובת': ויתוו. 14) ויקרא ט' ז', וצ"ל: וירא אליכם. 15) ע' ב"ב ח' ב', ותענית ט"ז א'.

הנוי. טלית מזיך לו מגלמת נם עמלט (צפ"ז לפקסיס) ג. כל' מזינט. ומלילו. ספסים נן לאכיפת גס בס טל טל מ"ס. סיס כמו טלטלו נומניו וילך קיס לעל נמנן לדמל מסיס נן יוקף טוט, מ"ס טיסכגנו פלמעילוק לאטב, יסיס כיסן על קיזל מזינט גן לול ויקין פומו וילך לין קיס ועווער וכען נאטל נוגעניש גו כי כוות קמי ווומיג ווועלטס ומיטס יסיס על כל קיטט ספלץ, כל מתי זקעה נל מליינו טסקים לומס צעל לך טפטזיל נקס נמאות זגונען וילך טמא זוגעין בו כי הוא בחיה וכח' ומוראכם וחתכם יהיה על כל חייה וגומי⁴, אבל מיתוי בקעה לא מצינו שהחיה אותם בטל⁵, רק שהחזר להם נפשות בגוף, וילך מתו לאחריו כן⁶, וכן הרבה שחתיה לר' זירא בטעצת מגילה⁷, ובכע רחמי ואחיה, ולא היה שם טל של חיים, וכן טל של חיים אם היה יורד על בני אדם חיים היה עושה רושם, כמו שאמר רבותי בפרק י' דר' אליע⁸, כשיצא יעקב לילך לחרן, יורד עליו טל של תחיה המתים ונעשה גיבור ונחאבק עם המלאך ונצחון, ובפסקת גדולה⁹, גבי ויתמן ירד אביו להסירה אחת¹⁰, אל בני יורי שרפסה את המלאך אותה סבור להסירה¹¹, וראה כמה כוחו של טלאך, בחלטיש שלח ידוונו, זה גבריאל¹² שנתן אצבעו תחת החר שעמשה כרכבים של סדום היו נתוניין עליו והפכו מלמעלה למטה¹³, ראה כמה כוחו של יעקב שנעשה מTEL של תחיה המתים, ואית למה לא היה לעולם, ייל שלא יורד עליו הטל בשעת נתינה נפש זגונען, ועוד האיבא למד' יעקב אבינו לא מת¹⁴. עד כאן דברי הר' משה בר' חסדי ז"ל.

אבוי שלא חזיק לו אנרגת בת מלחמת, בפ' ערבי פסחים ז', וכן לר' חנינה, ואליוה שהחיה בן צדרפת[ית], וגם שם טל של תחיה המתים היה, כמו שאמר רבותינו², וילך קיס לעד למד' משיח בן יוסף³ הוא, אע"ג שיירגנו ארמילום הרשע, יהיה כישן עד שבאה משיח בן דוד ויקיים אותו, וילך אין חייה ועווער וכל דבר טמא זוגעין בו כי הוא בחיה וכח' ומוראכם וחתכם יהיה על כל חייה וגומי⁴, אבל מיתוי בקעה לא מצינו שהחיה אותם בטל⁵, רק שהחזר להם נפשות בגוף, וילך מתו לאחריו כן⁶, וכן הרבה שחתיה לר' זירא בטעצת מגילה⁷, ובכע רחמי ואחיה, ולא היה שם טל של חיים, וכן טל של חיים אם היה יורד על בני אדם חיים היה עושה רושם, כמו שאמר רבותי בפרק י' דר' אליע⁸, כשיצא יעקב לילך לחרן, יורד עליו טל של תחיה המתים ונעשה גיבור ונחאבק עם המלאך ונצחון, ובפסקת גדולה⁹, גבי ויתמן ירד אביו להסירה אחת¹⁰, אל בני יורי שרפסה את המלאך אותה סבור להסירה¹¹, וראה כמה כוחו של טלאך, בחלטיש שלח ידוונו, זה גבריאל¹² שנתן אצבעו תחת החר שעמשה כרכבים של סדום היו נתוניין עליו והפכו מלמעלה למטה¹³, ראה כמה כוחו של יעקב שנעשה מTEL של תחיה המתים, ואית למה לא היה לעולם, ייל שלא יורד עליו הטל בשעת נתינה נפש זגונען, ועוד האיבא למד' יעקב אבינו לא מת¹⁴. עד כאן דברי הר' משה בר' חסדי ז"ל.

1) קי"ב ב'. 2) ירושלמי ברבות פ"ה ה"ב, תענית פ"א ה"א, וע' פרדר"א פל"ג.

3) ע' לעיל ע' 263 hei' 9. 4) בראש' ט' ב'. 5) הוא עפ"י התנחות' הוץ' בובר תולדות אות י"ט "להודיעך שאין אדם שולט לטל אלא הקב"ה", אבל בפדר"א פל"ג "ר' בן קרחה אומר יורד עליהם תחיה טל מן השמים שהוא נובע ומצויא טים וכו'". 6) סנהדרין צ"ב ב', צ"ג א'. 7) ר' ב'. 8) בסוף פל"ב. 9) בפסקתא לא מצאתי זה המאמר ונמצא בתנחות' ייחי. 9a) בראש' ט"ח י"ג. 10) ע"כ בתנחות'. 11) איוב כ"ח ט'. 12) בראש' פ"ג. 13) שם פג"א לפי הת"ז "בחלטיש של אצבע קטנה". 14) תענית ה' ב'.

נווגדיין: נ"ג כו"ג ספור וסמניט, כי מנייל נצך כך על פניות כוזות, (וסתכל
למ"ד טימל חלפי כו"ג על מלוסטני מלו). זימני ציון כמוים סמויים וסמייס
טיקיו פ"ז יתכו וילכו וילכו נג"ע כל לדיק לפי מעשיו לדיחיה גני לוייתן, וולפאל
כי גס כל הפל לה' יכלכ צג"ע צמונת פניכו (כלוחמיכין הפל מיש ממס מקוע צמך'
צ"מ פ"ז. כ"כ בגליון) וכן צפ' כמורל (צ"ב ע"ס): חט צופסה נמש וכו', וכן
צמלכתות הפל לא' כל לדיק ולדיק יט' לו עולס צפני עולו, ומוקם המס הטע בס
שווים قولיס זה מה זו וולט הפל טקל טקל, מלהנימל מה מה פינן יכול תלות פני
פניכו. ובמקבת דמחי (יקוטלמי פ"ה) צדי ציקא טיזקס ללחות פני פינטן צן
טיל לעלונל דמחי, כי כל חד יט' לו יקוטה צפני עולו נג"ע כמו ל' הפל
שכלח' לו יג' נכלות הפלקון צמלכת צומל צו' (וצנסומל צלטס) וכן
כל"ה צן פלט צמך' ממענית. ובסוף הפל סטיט (ימוטו) סקיסים סמיין נאכלו צימות
טמץים ופלו וכדו-ונמנלאו צמנלאי ג"ע ויכנקו פיש צהף צניינ' וסק' נס עותט
לפס כנסים וטיעס על פני. כמיים סעליאוניס כי גנדי אמרות יחלקו ויסים
בנולס מים צמיים וכלהיקיס יט' צס. מהם סטיניס וקסים מז'ו טכינס ומייס
כל הפלט וצלף טפיש ויליש להס קוכט. כו' יומל מהם מז'ים צמנונג' ג"ע
ולטיצל נס"ג סטמיים סטלטיים וכלהיך בפלטה, ויס' צס מעדרניים ומיני צמנונגיס
יתיליס על צל ג"ע כמו טכין ג"ע יט'ים על בנה"ז, וצמיכת קלח צימלטן
מן נס"ג, ויל' טפיש מעולס על פומו מן טפיש כז'ב, וטומן מן טכיס כז'ב. צ'ב
בן מקמ'ו צנעמים טב' ומכין מפוק לחבי צמנוליך מקמ'ו (צמלט ט"ס), וט'ז
לדיקיס צנלי כנסים. נט' יט'ו. לקדושון להכל ולסתות צמנלאי נס"ג כי א' ז'גנדי
ונגיוט להס מהם טכיך צהף צניינ' טכין. צלף טכינס וטמיין, הלה' עולין. יומל
לקלוז טכינס. נט' קימלטן גס. גומי כנסמן. ויכין כעין עטלcis וקעין אנטיגון
לטמן ליט' נס צה"ג. דב"ג. לסתן. כמלטן. גוףן צמלהקוט. גטמא. זונטה. כל'ין
טינס מן. כתמתומיים. וכן קיין. נט' ולו' ג'ע. ווועטומיסט. צמלטן. וקסים
טכל. טכליס. טכלס. טליינס. וולדעט. נט' וולד' יוכל. ליט' נט' נט' זונט. נט' זונט
ונט' טופו צעס. למיכ. פס. צעס. מקט. צל' קומט. לום. צעס' צעט. קי' נס"ג. וט'ין
לטונס (ט"ג לזכות) בנט' צ'רין. צ'רין. נט' היל' טכינס. ונט' טמיין זול' וט' נט' זול'
לב"ג, וולפאל כטישלן טכיס. נט' טלא. פלטה. [ווכו טמ' ט' אט' ט' זט' זט']
נוומליים בס כס וטומליים. טנק. ערמיס ווומל. ערמיס. נט' טמנונט. קסן. טקיס. נט'
ומל. טיס. טומל. לדיקיס. גיטין. כי. כי. בטוקיס. מז'ט. מט'ם. כט'ין. צ'ינ' ז'ינ' ז'ינ'
טמיס. וילכו. נג"ע. טו' יכנקו. נס"ג. נס'ם. מז'ו. טכינס. צלף. טכינט. מעדן
נס"ג, וט'ין. נמי. דקמאל. צפ'. נט' וטלט' ג'ס' קלט' (פלקיט). כי. לדל' קמי.
ק' צ'ב.

ומכל מקום כנור נימיך לסק סגנון לחיות טניכס קינוניס. ממעלה בגדילנו
וכסיבך מזס. סלטניים. מנילו. לט. עלהן. מטלות. באנטן. ומטנית. בטלנטן.
טניגרו. צממות. בזוכם. ע"כ גס. צטמתן. גמסכת לסק. גוף. עט. צחנאנס. כנור. צממות
כך ולין. לע. לחיות כלין. גיטנס. ללייזר. ערלס. וכן. צסב"ג. מפל"ג. צאנטביס
סכסלו. מעkos. קזומטן. געטו. כוון. וקוונטן. צגי. פַּעַס. ווְגַטָּו. גוֹטָו. וועפָל. אַוְתָּמוֹן
לטנסלין (פי"ג). מניין. צפוקעום. סלטניים. טאט. גלא. יטול. נאס. טוכן. זונגען
טולט. מע. סנטמא. ועוף. מע. כנור. וזה. פ"י. למ"ד. קיטט-טלא. כוֹזָא. פַּלְעָם. מַעֲלָם
מנליס. נס. קלק. כי. יאנט. כמאזיס. יאנז. ט. טלפיס. פַּוְ-טָק. פַּעַטְגָּמִיס. לדיל. כוֹלֶט

1) ביטחון פסונם ללב הלהי על עניין כישרונות ב-ענף זכוכית מושך ליעוד מסכמי דג'.

2) בק"ה סלפני מקכל מלא ש-כע וכתוצאה מכך נתקע מנגנון תזוזת ה-מגנטים.

לשם נס עס מלך. כל צלייט וכטכליה סק"ג טהין. כיון כעוזם יכול לכתמייס מפני כל טנאים טמייס. סלgas טגייל. וננויל וטער. כל הוות טוועס טהייטס. מוקודס נכן. זונטרכ סקלקע מוקולת עוזב פיות וטל. כיון צבס כט זמיאר. הפל במאזן. סטמיילן. לקלל טנוטיסן. מהעט פיטום ט"י. כיון מזונטמייס. לה. כיון צבס. כט. נטהיל צמחיים. זטפי. למ"ד. לה. יכל. מנויל. צט"י. (צט' המקון לדוגמאות). לא. נמגנטה. עלייה. סקלנס. מטפל. סטלאט. ומטע"ג. טנאל. ג"ע. צז. סטולס. כיינו. כל. נטענות. צו. נסת. כו. קלה. נדליקיס. וכוח. מוקוס. צלה. טלטו. צו. עיני. לטזיס. כל. טיביו. סטדייקיס. יוכטין. צעס"ז. ונווחlein. לטעכ"ז. זומכל. מוקוס. מהלט. צכייתו. צל. עס"ז. כו. צו. נדליקיס. זונלו. ציכס. וטל. כיימה. צו. קלנס. צל. כלויס. זוש. טנט. טלון. כל. נטענות. ליילו. זטפוצז. טאו. יס"ל. מלפנין. זוכותינו. צלטמיין. לביות. קלנקו. צטוכס.

עוד כמ"ז (עמ"ל ג') "הס יפלסל הום נומל כיל יכט פלאן גוינו אן
הום קולדס טעל טינו חמיס ווילטאל טאל נקלל חמיס? חמוץ. ילווע ומונטל
כיז כממות טין דז נט יטכוון ווילט טפכוון ווילט יט' זכל הום זילט וווקף זיגוטו
טאל שעלוּ (דאיינו עכלטס) ווילט לאמתו כלי זאכומו ווייז טטפכוון נטאלקס
בטוקפת ווילט סולדס הום וטמייס". וקצת מיט פילץ, עדין יכול לאקסט טטאלקס
בינטאל מגופו נקלל חמיס. וויס יכול נומל, מעינו פאל עטש מזחיקלט וגונס
מיטוקן וטאלט צפיך אוונין (צנוכות) גדי מועין כטינס דטאנט סיימע דז ימלט וטאלקס
הום לין דז גאלט, וכון צמומי צבאנס כטיטז דז יגאלט ווילט. וכ"ט טעלט כטינ
לטין כל הום ימלט מהל עכלט יטאנס צכל טנוליס, י"ל גס עיקל מולדומין צאלט
עללט טפלי צעל"לן (ז') וצמאנטומט (צלהט) טמלו הום צעל"ל גולד מיטולן (1) ט"ב
לוד נטאנט הום ווילט נגאלט גאלט טתקאלט מיטנו ערלטן ווילט נקלל טאלט וטמייס מיטין
ט' צהוונט לוד סייס מיטין מיטאלט סטלאוֹל (טעל נו דזאליס) הילט כייס גיטין
מידעת ככלק לביביק פילט צקופל דטקט. עוד כמ"ז (עמ"ל ג') "טאנט יפלס
הום צמאנט פאלס הלוועס ווילט: ציל נלעווה טמפה מטמיה טטאנטיס ווילט
טטמיה? טזואט הפלט צוינט סטאלט ווילט סטאלט טיכיס מינט טאל גוועז
טני מנטיס אטמאטפיס צעת יטאנט ווילטקו לנטזט טפק אוילטו כמו טאנטנו כוועיס
לוד צטט מקלסט לוד סטאלט ווילט לוד צצלי למייס וסיים (2) הפלט מלקלט
עליזים (פי' טס טאנט 3) ווילט עלי טאנטיס וויאזס, וכון צמאלט מיטכין
לוד סלעט ווילזיק לוד פאנט ווילט סקיינטיס טאל כפוחות מלפטיס לוד סטאלט
וילטניש לוד צצלי — וכון פאלס הלוועס מטמיה לוד טטוליס ווילט נטאלט טאנטיס".
עטכ גילס לנו טעמי פאלס ווילטינע דלטז טגס טלטס לוד ידע לעוד גאלט
וילט טאנט טטאלט ווילט צטוקס. ווילט טיל ינק גאט ווילט גס טול גאלט
גענטס פאלס דוגאלט דטאנט טלייפל לוד טטומל ווילט לוד סטיפט, ווילט טטאלט
טאנטן טאנטס צי"ט לערזאל ווילט צאנטס צאנטס ערזאל טס הפל כווען און טטאלט
טטואט, ערזאל כווען טס טאל גאו ווילט כמו טאל טטאו יטאלט טן ווילט סטאלט
טטאלט ווילט טינו יטאלט (ע"ג י"ל ז') ווילט נסס כמו יטאלט ווילט ווילט

¹⁾ וכן הזכיר צבאותיו נ"ח חליפ"ל "סוק צעננתנו פ"ה.

(ב) כיכ' נס' (ליננו 73ל' ק"ה). בתקופה של מלחמות ומלחמות.

"זהו ככבוד הוול סטס נקלחו, מפץ סטס וככבוד סטס ולבוגר סטס, ונכתבן מעניין כל
"מי. צעולס סטפל ומקוס. לבוגרו נגמר מכל מכל ולפי' געמלחבי. סטלאט זטומלוייס. היה
"מקוס יימוד לבוגרו. וזה ככבוד צעולס עלה וועזב כל. ומגנטגע כל. ווילו מדווק
"סטס לבוגר לה צעולס פעליזן ולה צהנלאני. ולה צפפל לה צנעה" ז. ולה צעס" ז. ולה
"ליום סlein כי מס צפוץ כזוכת, ובתוכה איקוס. טיט מס קפץ כזוכת. אין גיגוף אין
"צטליינו גוף אין גנטמא. אין גמליך. אין צחיץ. אין ציעים. אין צכליס. אין צבשות
"אין צלגים אין צהילנות אין צעטביס. ויט מס קפץ פזוכת, מס. צוות. מדווק וצחים
"ליינוק פעמים נחלות הוול ככבוד. כען מליך ופעמים צמלוות. סלייס, פעמים
"נכלהט. טומו סטול ע"ז. קול. וכל. גיטול. וטינוק. וכסע. ומייטום. ולייכלוך. סיינטס
"צעולס לה יאלכאנט טומו ולה יאלקן. יאלקן. ולה יאלקן זלט. יאלקן. קלמות. סטאנט
"סטאטל. טפל גאנטלאין". עד-בלן-1).

„לכזוקים צלחותו ככוז ולבנות ממעלה ג' נ"כ טול גלוּל עט מלן כוֹלָס צְפָוֶס,
ולאין נאיך לו מל נולס כעליאן זכהה מלן המכוזו יומל מלמאנס כי כמלטכיס
ולאין קפק כי כזוע בזטס צכל מוקס וככל כעולס מעולס ולמנס מלן מלגוזו
מייס מיחס קם עגלי פכיז זכיה ען זאלק.

1) לנו מלך נצ'ו... נבנתה גנליין פכ'י. הגדת צלוי. ליוון וח'לן: מכם (?) פנה פילאנו כבודינו
במכלול נגי. פ' ח'יס מלסמה יט גנול סקל צן חלגעיס חייט דומם נדען ספיס חכל גוי.
טהרין זפ'יס פטעטלט חיינו כן מלול חיינ' פ' נט' טניטי. זעהה כלהה לאמי נחמי נמי פקוק זעט
בלצעוניו. כטנחים, מהו לסתיהם צעטת טנו. וועל פילוטו. פקנו. פק' נטה גנלאם. ולנולח (?) וגס
למי זדלוין כי מל' קנו כי לא כהווט היט פיה. צן כי מטהונס נמלח סכט בעיקל בטולס
נ'כ' ונדלהס פ' זזה. פטיג' הפל. גל. ז'כ'י האמץ' לערלן. ז' ענן מאה טהט'ג' צט' על
סלווע' גס' ומאס פטיג' כי חיינ' פ' נט' טניטי זאג'.

יכולת להסתכל בו, וכל המסתכל מיהו מיד, וכל הנבאים ראו מתחזק איספקטורייא שאינה טaira באור חשש, ונדרה להם שראו מראת, וזה כמו אדם זקן שאורו בחוש ורואה את הנושא כאלו הוא גבורה זה אחד שנים וכאן ביצא בהן, וזה ביד הנבאים אדמה¹, כלום, מראה שרואין דמיון הוא ולא עיקר, ומשת רבינו נסחף בכבוד ובחווד שכינה באיספקטורייא המaira מterior הוד שכינה, [ו] ביקש יותר מראה טן ההוד ולא נתן לו ובעיניו הזה מפורי בר' זעיר' רב' ² מה בין משה רבינו כל הנבאים שכיל הנבאים ראו מתחזק ט' אספקטוריאות, וכמראת (מראת) המראה אשר ראייתי כמראה אשר ראייתי בבואי לשחת את העיר ומראות כמראה אשר ראייתי אל נהר כבר ואpoll על פני ³, ט' לשוני מראה נאם' ביהוקא' רמז ⁴ מראות מהיותיהם ראו נבאים את הכבורה, והוא על דרך טשל כאשר כת' לפנים משה רב' ראה מתחזק איספקטורייא אחת, שני' (ב)[ו] מראת ולא בחידות ⁴, ורבנן אמרו כל הנבאים ראו מתחזק אספקטורייא ובלבת ⁵, [ו] ביד הנבאים אדמה ומשת רבינו ראה מתחזק איספקטורייא מצוחצת, שני' ותמונה היה יביט, הרי ר' יהודה בר' אילעי ורבנן כלן שווין. שראה משה רבינו שלא בראיית כל הנבאים, הנה בין דגרים תנאי הוא (והוא) והוא ר' בר' אילעי ורבנן, בין מאן דגרים בלבד תנאי, נתרדר פי' שטועה זו טים אין דבר מבורר ראיית דמות ידועה, שהרי יהוקא' שפי' מרכבה לא הזכיר אלא רוח גדולה וכן ⁶ גדול ואש מתקחת וסתוכה בעין החשמל מתחזק האש, אבל דברי הכל ההוד והכבוד (ו) הגדול הוא כבוד השכינה לא נתנה רשות להסתכל בו כל בריה, וכל מי שהוא חכם טבין מדעתו, אבל פפרש יותר מזה בחוד השכינה לא נתנה רשות, ע"כ בפרק ה' ⁷. מה שכח בפרק ר' רב' שכיל הנבאים ראו מתחזק ט' איספקטוריאות הפי' כאשר ראייתי כת' בכתב חטמים ⁸, כל היה ואופן ומלאכים וכרובים הצופים הודיע ועווזו ותפארתו באיספקטורייא המaira, כנגדו מאור כבודו, לא ראשונה ושנית ושלישית זריחה הודיע מזו [ל]זו אלא למתאות אלפיים ולרבות זוז אחר זו, ובאחרונות מטראה למלאך לפי' בחוץ ולשרף לפי' בחוץ, וכל שכחו גדול יוכל למסובץ צופה טן הפנימית, וכל שאין כוחו גדול צופה טן החיצונית, זה מלאך והשרף והנביא באיספקטורייא הרואה לו, ורואה את הכבוד בקרוב לו, וסביר שהוא שם דבר ואין כן אלא רחוק מטנו כמה וכמה, להבדיל נר שדולק וייש כמה מהיות של זוכות האורה וזרחת מזו זוז ער שאחרונות אורם פחות טן הפנימית, וכל הנבאים ראו בט' מראות מהיות ומשת רב' צפה מתחזק איספקטורייא המaira אחת, שני' (ב)[ו] מראת ולא בחידות ותמונה היה יביט, ושאר הנבאים ראו טן האחרונות, שהייתה להם של משה מaira ובשעת מותו של משה ראה יותר באיספקטורייא המaira עד שהייתה

1) חזע י"ב י"א. 2) פ"א אותן י"ד. 3) ביהוקאל ט"ג ג', ישנים ח' לשוי מראת ומראות הם ב' הרי ט'. 4) בטרבי י"ב ח'. 5) ציל: [טל]יכלכת. 6) ציל: ⁷⁾ הפי' טובא סתם בט' ספר יצירה לברצוני ע' י"ב, וע' באוהיג יבמות ע' 123, ע' 314, ע' כט' אמונות ודעות, מאמר ב' ע' 66, וע' בט' הרי כדור שור, הוצ' יעלילינעך ע' 153. 8) קטע מ'כתב חטאים' לר' משה בר' חסדי הדרים קירכחים באוצר נחמד ח'ג', את חטיפה שלפנינו לא מצאתי שם.

אותה שבחינו איספקליירא שאינה פארה בגדה, כדמות בסוף ספריו¹. כתבתי פ"י כל הנבאים ראו מותך ט' איספקל', וראיתי בפרק' שמיוזקא², בויקרא רבה ובמראה המראה במקרא כתובין שבע מראות³ ומתחבן היין רואין הנבאים חזע טפשה ריבינו שהיה רואת מותך מראה אחת לפיקד איספקל' שלו פארה ורואה ממש, וזהו שימד הפיט⁴ מוחות בטעחות שבע מוחות ע"כ. אמרת ואמונה כי באותו פסוק ח' מראות, אלא כך רוצה לומר, מראה אחרון שהוא אשר ראיתי על נהר כבר ואפלו על פני, כן פירושו אשר ראיתי בשבע מראות, וזה לשוי הר' אלעוזי, שכתו' בשער קומה⁵, כל היודע שייערו של יוצר בראשית מובהך אני בו שהוא בן עולם הבא ואני ור' עקיבא ערבים בדבר, פ"י לברא אין קץ ואשר גאט' בפסוי על הברא שייערו במדרש טה רבו⁶, גדול אדוינו ורב' כי בגיט' רילוי אלף רבות שמים בורת חיקן, לעינינו הנבראים הוצרך לטירה להראות לנביא כט' שאנו יודעים הכוכב הגדול בשליש ישוב והוא בעינינו כאנו, כן מראה הכוכב, ראו יראי השם בשכל פבם, אבל לברא אין קץ והוצרך להיות עניין הבודד שהוא של יוצר בראשית והוא אין קא, אלא שרוצה לוט' השיעור הוא דבק⁷.

בריבאות, ריבוא לשוי נקבה כט' שיש רבו דעורי⁸, כל הקהיל ארבע רבו⁹, בהיכלות טשוכילות, שבעה היכלות של מעלה הם טשוכילות גפורות בביניהם, כתרני ויכלו השמים¹⁰ ואישתכללו, ושורייא שבילו נג, פ"י החומות נגמרו. בטייסול הוד, כט' טסלייה ותרומפ¹¹, כהנים נהנו טייסול בעצמן¹², לשוי פאר ושבח. בהיכלות טשוכילות, אף כי מהיכל, בהיכל מלך דעתלי¹³, טן היכלי שנ טי מיני שטחן דתהיינות¹⁴, ובויאל¹⁵ ומחמי הטוביים האתם ליהיכל[ין] כט', ולא נכח בהיכלות מלך ולא ליהיכלותיכם, נטצא בהושע¹⁶ וישכח ישראל את עושיהו וייבן היכלות. טשוכילות, טאיין לפיט כי ת' היכלות לנקיות, לא יתכן שייהי כט' ח' לוחות, שהם זכרים, כתובים באצבע אלהים¹⁷, וכן ת' נירות, ע"פ שם זכרים, שני' [ו]שבעה נירותיה עלייה¹⁸, ולא בתב שבע. ובם כסאות טמושאות, בכל רקי' היכל וכסא¹⁹ רם ונישא, כל חכם ליב יבין מה שאט' רבותי²⁰ ז' דברים קדמו לעולם וכסא אחד מהם, שני' נכוון כסאך (לעולם) מאז²¹, כסאותיך לא נarter אלא כסאך, וכת' עד דקורסונ רטיו²², ואמרי' באין דורשין²³ אחד לדין ואחד לזרקה.

- (1) דבריט פ"ט' טניזו אמר לו בעזה א' אתה רואה וכו' אבל אתה רואה עולם הבא.
- (2) לטיג נ'. (3) ברשי' שם: "חשע מראות כתובין במקרא זה ומתחבן וכו'", כבר ראיינו שפי' רשי' שלפניו ליהוקאל היה שונה מפיrho שלפניו. (4) בקדושה של יום ב' רסובות. (5) ברזיאל הטלאך לא' א'. (6) ע' לעיל ע' 193 הע' 1. (7) ע' בסודיו רזיא ע' ליב. (8) נחמי ז' ע"ב, וצ"ל: עתוי. (9) שם פ"ז. (10) ברא' ב' א'. (11) עורי' ד' ייב. (12) טשלוי ד' ח'. (13) קדרשין ע"ז א', ירושלמי בכורים פ"א היה וכו'. (14) ל' בית ט"ה ט'. (15) ר' ה'. (16) ר' ייד. (17) ח' ייד. (18) שמות לא' יית. (19) וכרוי' ד' ד'. (20) ע' בית הדרש חי' א' 132, ח"ב ע' 40, סודיו רזיא ע' ט"ז. (21) פסחים נ"ד א', גדרים ליט' ב', פרוריא פ"ג, ביר פ"א אותן ד' וועו. (22) תהלה צ"ג ב'. (23) דניאל ז' ט', וכת': ר' קרסון. (24) חנינה ייד א'.

הרמב"ז

נימז פרט א'

ההנושאים

**טטיון מדכלייכס מוטב גראות נחבות ולען ננרטפו
חו כילו פורט**

טובי חסנויות	חומר גלם	המוציא
	א. ב. ג.	ח. ג. ד. ה.
חקן יפלוטן		

וְאַכְיָה גּוֹלֶתֶךְ

מטעו למצוות לו מפני שגיאך בדרך עולם צנבר הולך מפני
שבדך מכוונת למחמת עיר עכו רוחין כהלו חוט מסוף ממלכת עכו
עד (כתייג) [כזיב] וכיון מלך ישלהל הולך חי האמינו עכו נלפונכ
דולץ ישלהל קיימל ומחליך בזבזלה ולבפון נד סוף כulos
כוויה ממוליך להלץ כדעתן ממכו ולבפון ופכו כלפונ חיין כסימן
מל בכולך מעכו למצוות הולך מטהיל בזרך עלהנו ויבוא תנלה סימנה
ככיו וכלהל בדרך פטניות מטעוקס ופטניות מטהיל לגמרי צטניות
מוועדי ופרק חיין קלה נמי יכיז סייננה ככיו ולධידיך יכיז סייננה :
זו ביה נוראך ברו עספנבר למדחין בטח :

זו כיה נורטכ' כדי שפתחל למלוחת כעוץ גראן

וכחכש כגדוג כי מפקך הכל מטהדי מפוננייל סימוי וויליאן ימיס
כתב פגלהב בוגרמול או במווער כתלמידיס סצטוב מפני טסוקהכ
עליו כי צפ"ז דמסכת רבינוית מייסי לך צטלהוד ירושלמי וגראיס
ליך נchapך וכן כתב בסוף מסכת הכלות תניהם בעיד רצוי יכוודכ
בנחותם על סטול מזליי טסוח טסוחוammך מעכו לצעיר
מיומו למלת כדרכ טבורה משות חלץ בעמיס ומיזגת צמאנט
ובצביית טמיהו גמאלת כדרכ טמיה ופנורם וועוד חמר נחלב
דרכו מוכחה צמסכת מלך לרין טמazon אין גמלויל הווער טלאס
חרלוות נחלב מלין ישלהל עד צויג חלב מהה פי נפי טככל
מהןין ישלהל ווילין לאטאלב בטכלהה מכיזע ועד בנכל טמנס
ב' חלות לה ליהול ויה' לבנן טל הייל יט' נב' טיעור וטן כבן
היין לך טיעור מנכל ולפניש ומלהנס ולפניש ב' חלות לה ליהול
ויה' לבנן טל היין לך טיעור וטן כבן יט' לך טיעור פי
בנכל טסוח בנכל כגדל נכל פלאט טסוח צמאלט טל היין
ישלהל ומפע' זירושלמי דרכו קתני מכיזע ועד בנכל ומון צויג
ועוד חמנס ועל כרמחי כד כויה טסוח טנוכס צלות חדן ניחני
הייז מכם טסוח יופל לטוק ומפלס כקס גמי זירושלמי טל
הייל יט' לך טיעור לפי טסוח היין ישלהל ומלך מן כתולח הלא
טכיה נטעקה מעיקל היין ישלהל ווילין יודען לאטאלב בטכלה
ומל כבן היין לך טיעור מפני טסוח מדביז' ולהמנס ולפניש